

Java és web programozás

Kovács Kristóf, Rimay Zoé

Budapesti Műszaki Egyetem

2013. október 2.

4. Előadás

Adatszerkezetek

A java által definiált adatszerkezetek:

- ▶ Enumeration
- ▶ BitSet
- ▶ Vector
- ▶ Stack
- ▶ Dictionary
- ▶ Hashtable
- ▶ Properties

Adatszerkezetek

A java által definiált adatszerkezetek:

- ▶ Enumeration
- ▶ BitSet
- ▶ Vector
- ▶ Stack
- ▶ Dictionary
- ▶ Hashtable
- ▶ Properties

Az általunk használt java verzióban ezek már elavult, csak a korábbi verzióval való kód kompatibilitás miatt léteznek. De a jelenlegi adatszerkezetek lényegét ezeken keresztül lehet legjobban átadni.

Enumeration

- ▶ Az Enumeration valójában nem egy adatszerkezet, csak egy *interface* (később).
- ▶ Gondolhatunk most erre úgy, mint osztályoknak egy tulajdonságára.
- ▶ Azok az osztályok amik *implementálják* ezt az *interface*-t képesek az általuk tárolt elemeket egymás után lekérdezni.

BitSet

- ▶ A BitSetre tekinthetünk úgy, mint egy *boolean* tömbre, ami dinamikusan nő és csökken, tehát nem kell a méretével törődnünk.
- ▶ Amikor felveszek egy új elemet a BitSetbe, annak új helyet foglal le. Amikor törölünk akkor sorban felszabadítja az üres helyeket.
- ▶ Hasznos, ha valamilyen bináris tulajdonságot szeretnénk tárolni.
- ▶ Egyszerű példa, ha egy igaz-hamis tesztet teszünk a honlapunkra, ami több oldalból áll. Az oldalak közt tarolnunk kell, hogy a korábbi oldalakon szereplő kérdésekre mit válaszolt a felhasználó.

Vector

- ▶ A Vector nagyon hasonlít a szokásos tömbre, azzal a kivétellel, hogy dinamikusan változik a mérete, ha új elemeket helyezünk bele, vagy törölünk.
- ▶ Mint egy tömbben is, a Vector elemeit indexen keresztül is elérhetjük.
- ▶ A hasznosságáról azthiszem nem is kell többet mondani, könnyedén lecseréli majdnem az összes tömböt amit eddig használtunk.
- ▶ Az általunk leggyakrabban használt adatszerkezet lesz.

Stack

- ▶ A Stack egy LIFO (last in first out) megvalósítás.
- ▶ Úgy kell elképzelni, mint a valódi életben is amikor tárgyakat egymásra pakolunk. Mindig a legutolsót amit hozzáadtunk a Stackhez azt tudjuk csak levenni.
- ▶ Ritka esetekben fogjuk használni, vagy az is lehet hogy soha. Viszont fontos, hogy tudjatok a létezéséről.

Dictionary / Hashtable

- ▶ Ezt a kettőt egyben tárgyalnám.
- ▶ A Dictionary, mint ahogy az Enumeration is, csak egy *interface* így belőle nem lehet objektumot létrehozni.
- ▶ Viszont meghatározza, hogy milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie egy olyan osztálynak amit Dictionary-ként lehet használni.
- ▶ Azon adatszerkezetek a Dictionary-k, amik kulcsokhoz rendelnek értékeket. Tehát egy tömbbel ellentétben egy adott elemet nem az indexével, hanem a kulcsával tudunk elérni.
- ▶ Például, ha szeretnénk valamilyen gyors módot ahogy le lehet kérdezni userek teljes nevét, akkor vehetnénk a userneveket kulcsként és a teljes nevet értékként.
- ▶ A Hashtable egy konkrét implementációja ennek.

Properties

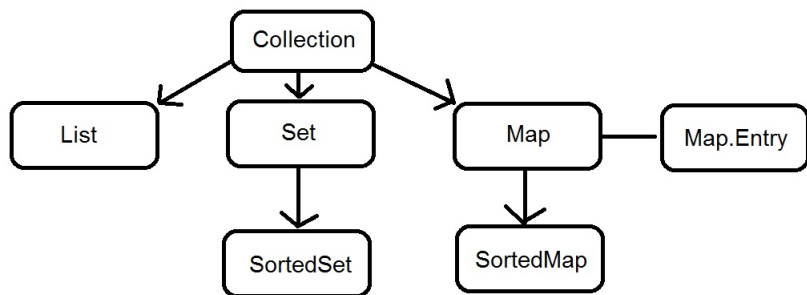
- ▶ A Properties egy leszármazottja a Hashtable-nek.
- ▶ Annyi speciális van benne, hogy mindig Stringekhez Stringeket rendel hozzá.
- ▶ Azért érdemes külön tárgyalni, mert sok beépített java lekérdezés ilyen objektumot ad vissza.
- ▶ Pl:

```
System.getProperties()
```

Felejtés

- ▶ Az előző pár diából amit meg kell jegyezni az az ötlet ami mögöttük van, és nem a konkrét elnevezések.
- ▶ A java 2.0 óta ezeket teljesen átírták.
- ▶ Viszont az új megvalósításokat sokkal nehezebb lett volna bevezetni mélyebb java tudás nélkül.

Interface-ek

- ▶ Ezek mind csak *interface*-ek, tulajdonságok. Nem hozhatunk létre konkrét Set objektumot.
- ▶ Viszont lesznek majd olyan osztályok, amik rendelkeznek valamennyi tulajdonsággal ezek közül, belőlük már létrehozhatunk objektumokat.
- ▶ Amint látható hierarchiába vannak szervezve, mind Collection, és pl a SortedSet egy Set.

Collection

- ▶ Annyit tud, hogy objektumoknak valamilyen csoportját tárolja.

List

- ▶ A List rendezetten tárol elemeket.

Set

- ▶ A Set egyedi elemeket tárol.

SortedSet

- ▶ Rendezett és egyedi elemeket tárol.

Map

- ▶ Egyedi kulcsokhoz értékeket rendel

SortedMap

- ▶ A kulcsokat rendezetten tárolja.

Map.Entry

- ▶ Leír egy kulcs-érték párt. Ez a Mapnek egy belső osztálya.

Az osztályok

- ▶ Nem mindet fogom felsorolni, a többinek utána lehet nézni (van sok).
- ▶ Amiket felsorolok az általam gondolt leghasznosabbak, a félév során ezeket fogjuk használni:
 - ▶ ArrayList
 - ▶ HashSet
 - ▶ HashMap

Közös metódusok

Ezeket a metódusokat a `Collection` *interface* implementálja, így az előbb említett összes adatszerkezetben működnek. Nem sorolok fel minden létező metódust, a továbbiakról eclipse-ben is olvashattok.

- ▶ `boolean add(Object o)`
 - ▶ A `Collection` végére beteszi az adott objektumot.
- ▶ `boolean addAll(Collection c)`
 - ▶ Az adott `Collection` összes elemét beteszi a `Collection`-be.
- ▶ `void clear()`
 - ▶ Törli a `Collection` tartalmát.
- ▶ `boolean contains(Object obj)`
 - ▶ Igazat ad, ha az adott elemet tartalmazza a `Collection`, hamisat különben.
- ▶ `boolean isEmpty()`
 - ▶ Üres-e a `Collection`.

- ▶ Iterator iterator()
 - ▶ Visszaadja a Collection iterátorát (erről később).
- ▶ boolean remove(Object obj)
 - ▶ Töröl egy olyan elemet a Collectionből ami megegyezik a kapott *obj* objektummal. Hamisat ad, ha nem volt mit kitörölni.
- ▶ int size()
 - ▶ Visszaadja, hogy hány elem található a Collectionben.
- ▶ Object[] toArray()
 - ▶ Visszaadja a tárolt elemekből készített tömböt.

ArrayList

- ▶ Ahogy a nevéből ki lehet találni, ez egy List.
- ▶ Szinte az összes tömbünket le fogjuk cserélni erre.
- ▶ Dinamikusan nő a mérete, így nem kell foglalkozunk a létrehozásakor azzal, hogy majd hány elem lesz benne.

Fontos metódusai:

- ▶ void add(int index, Object element)
 - ▶ Az adott indexre berakja az objektumot a már bentlevőket jobbra eltolja. (Nem írja felül az indexen található objektumot.)
- ▶ void ensureCapacity(int minCapacity)
 - ▶ Előre lefoglal legalább ennyi helyet. Ha ezen túlnő, tovább növeli a tárolt helyet.
- ▶ Object get(int index)
 - ▶ Visszaadja az adott indexen tárolt elemet.
- ▶ int indexOf(Object o)
 - ▶ Hanyadik indexen található az adott elem először.
- ▶ Object remove(int index)
 - ▶ Adott indexű elemet töröl.

- ▶ `void removeRange(int fromIndex, int toIndex)`
 - ▶ Két index között mindent töröl.
- ▶ `Object set(int index, Object element)`
 - ▶ Lecseréli az adott indexen található elemet egy új elemre.

```
import java.util.*;
```

```
public class ArrayListDemo {  
    public static void main(String args[]) {  
        // create an array list  
        ArrayList al = new ArrayList();  
        System.out.println("Initial size: " + al.size());  
        // add elements to the array list  
        al.add("C");  
        al.add("A");  
        al.add("E");  
        al.add("B");  
        al.add("D");  
        al.add("F");  
        al.add(1, "A2");  
    }  
}
```

```
System.out.println("Size after additions: " + al.size());
// display the array list
System.out.println("Contents: " + al);
// Remove elements from the array list
al.remove("F");
al.remove(2);
System.out.println("Size after deletions: " + al.size());
System.out.println("Contents: " + al);
}
}
```

Eredmény:

Initial size: 0

Size after additions: 7

Contents: [C, A2, A, E, B, D, F]

Size after deletions: 5

Contents : [C, A2, E, B, D]

HashSet

- ▶ Egy Set, ami hash táblát használ az elemek tárolásához.
- ▶ Azok a metódusai, mint a Collectionnek.

```
import java.util.*;
public class HashSetDemo {
    public static void main(String args[]) {
        HashSet hs = new HashSet();
        // add elements to the hash set
        hs.add("B");
        hs.add("A");
        hs.add("D");
        hs.add("E");
        hs.add("C");
        hs.add("F");
        System.out.println(hs);
    }
}
```

Eredmény: [D, E, F, A, B, C]

HashMap

- ▶ Hasonlóan működik, mint pythonban a dictionary.
- ▶ Szintén hashelés segítségével tárolja az elemeket.

Fontos metódusai:

- ▶ `boolean containsKey(Object key)`
 - ▶ Tartalmazza-e az adott kulcsot.
- ▶ `boolean containsValue(Object value)`
 - ▶ Tartalmazza-e az adott értéket.
- ▶ `Object get(Object key)`
 - ▶ Az adott kulcshoz tartozó értéket lekéri.
- ▶ `Object put(Object key, Object value)`
 - ▶ Berakja ezt a kulcs-érték párt.
- ▶ `Object remove(Object key)`
 - ▶ Az adott kulcsú elemet törli.

```
import java.util.*;

public class HashMapDemo {
    public static void main(String args[]) {
        HashMap hm = new HashMap();
        // Put elements to the map
        hm.put("Zara", new Double(3434.34));
        hm.put("Mahnaz", new Double(123.22));
        hm.put("Ayan", new Double(1378.00));
        hm.put("Daisy", new Double(99.22));
        hm.put("Qadir", new Double(-19.08));

        // Get a set of the entries
        Set set = hm.entrySet();
        // Get an iterator
        Iterator i = set.iterator();
        // Display elements
    }
}
```

```
while(i.hasNext()) {
    Map.Entry me = (Map.Entry)i.next();
    System.out.print(me.getKey() + ": ");
    System.out.println(me.getValue());
}
// Deposit 1000 into Zara's account
double balance = ((Double)hm.get("Zara")).doubleValue
hm.put("Zara", new Double(balance + 1000));
System.out.println("Zara's new balance: " +
    hm.get("Zara"));
}
```

Eredmény:

Zara: 3434.34

Mahnaz: 123.22

Daisy: 99.22

Ayan: 1378.0

Qadir: -19.08

Zara's new balance: 4434.34

Iterátor

- ▶ Elég gyakori, hogy végig szeretnénk futni egy Collection elemein. Például egyenként ki akarjuk őket írni, vagy valami műveletet végrehajtani rajtuk.
- ▶ Ekkor jönnek szóba az *iterátorok*
- ▶ Először el kell kérni az adott objektumtól az iterátorát, a már említett metódussal.

Iterátor

- ▶ Elég gyakori, hogy végig szeretnénk futni egy Collection elemein. Például egyenként ki akarjuk őket írni, vagy valami műveletet végrehajtani rajtuk.
- ▶ Ekkor jönnek szóba az *iterátorok*
- ▶ Először el kell kérni az adott objektumtól az iterátorát, a már említett metódussal.
- ▶ Ezek az általános lépések az iterálásra:
 - ▶ Elkérjük az iterátort
 - ▶ Ciklust készítünk, melynek a feltétele, az iterátor *hasNext()* metódusa.
 - ▶ A cikluson belül az iterátor *next()* metódusával lekérjük a következő elemet.
- ▶ Az iterátoroknak van *remove()* metódusa is, amivel az adott elemet törölhetjük a Collectionből.

```
import java.util.*;
public class IteratorDemo {
    public static void main(String args[]) {
        ArrayList al = new ArrayList();
        al.add("C");
        al.add("A");
        al.add("E");
        al.add("B");
        al.add("D");
        al.add("F");
        // Use iterator to display contents of al
        System.out.print("Original contents of al: ");
        Iterator itr = al.iterator();
        while(itr.hasNext()) {
            Object element = itr.next();
            System.out.print(element + " ");
        }
        System.out.println();
    }
}
```

```

        // Modify objects being iterated
        ListIterator litr = al.listIterator();
        while(litr.hasNext()) {
            Object element = litr.next();
            litr.set(element + "+");
        }
        System.out.print("Modified contents of al: ");
        itr = al.iterator();
        while(itr.hasNext()) {
            Object element = itr.next();
            System.out.print(element + " ");
        }
        System.out.println();
    }
}

```

Eredmény: Original contents of al: C A E B D F
 Modified contents of al: C+ A+ E+ B+ D+ F+

Zárszó

- ▶ Az eddigi kódokban a Collectionjeinknek nem mondtuk meg, hogy mit tarolnak. Ez általában nem jó ötlet.
- ▶ A következő módon lehet tudatni bármelyik Collectionnel, hogy egy adott dolgot tárol:

```
ArrayList<String> myList = new ArrayList<String>();
```

Zárszó

- ▶ Az eddigi kódokban a Collectionjeinknek nem mondtuk meg, hogy mit tarolnak. Ez általában nem jó ötlet.
- ▶ A következő módon lehet tudatni bármelyik Collectionnel, hogy egy adott dolgot tárol:

```
ArrayList<String> myList = new ArrayList<String>();
```

- ▶ A String helyére persze bármilyen típust írhatunk, akár általunk írt osztályt is.
- ▶ Sőt, még ezek is megtehetőek, erről majd később lesz magyarázat:

```
List<String> myList2 = new ArrayList<String>();
```

```
Collection<String> myList3 = new ArrayList<String>();
```